

Utlåtande Rotel I (Dnr KS 2018/202)

Utred inflyttningens undanträngningseffekter för Stockholms kommuninvånare

Motion (2018:202) av Martin Westmont och Per Ossmer (båda SD)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

I en motion till kommunfullmäktige har Martin Westmont m.fl. (alla SD) med flera föreslagit att kommunstyrelsen tillsätter en utredning kring eventuella undanträngningseffekter som inflyttningen, särskilt inflyttningen från utomeuropeiska länder, till Stockholms stad får för stadens invånare.

I motionen beskrivs att Stockholm haft en konstant befolkningsökning under många år, vilket motionärerna konstaterar har haft en positiv inverkan vad gäller stadens tillväxt. Motionärerna uttrycker en oro över att en för stor ökning av personer som inte kommer i egen försörjning orsakar stadens skattebetalare höga kostnader. Motionärerna har farhågor kring undanträngningseffekter för kommuninvånarna, och främst vilka undanträngningseffekter inflyttning från utomeuropeiska länder har. Motionärerna föreslår att kommunstyrelsen tillsätter en utredning kring eventuella undanträngningseffekter som inflyttningen, särskilt inflyttningen från utomeuropeiska länder, till Stockholms stad får för stadens invånare.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret konstaterar att gruppen nyanlända är mycket heterogen och utbildnings- och yrkesbakgrund skiljer sig åt i mycket hög utsträckning och bedömer att det inte finns några förutsättningar att kunna utreda undanträngningseffekter av en viss grups inträde i samhället.

Mina synpunkter

Motionärerna söker i sin motion en utredning kring invandringens effekter på exempelvis bostadsbeståndet, arbetsmarknaden och sjukvården. Stockholm ska vara en öppen stad där människor på flykt från krig och oroshärdar ska kunna bygga ett nytt liv under trygga förhållanden. Vårt mål är att Stockholm ska vara en stad präglad av mångfald, där blandningen av människor är positiv och berikande och stärker Stockholm som internationell storstad. Alla invånare i staden bidrar på olika sätt till stadens utveckling och kan i olika skeden i sitt liv behöva hjälp och stöd. Stockholms stad ansvarar för det initiala mottagandet av nyanlända vilket bl.a. innebär att erbjuda boende till kommunanvisade, samhällsorientering, undervisning i SFI och vuxenutbildning. Staden ansvarar också för att enskilda som vistas i kommunen får det stöd och hjälp de behöver i enlighet med socialtjänstlagen.

I den budget som fullmäktige antog i höstas har det satts ett mål om övergripande uppföljning och utvärdering för att säkerställa att insatser till nyanlända ger förväntade resultat. Stockholms stad använder sig bara av s.k. genomgångsbostäder, som skrivs med korttidskontrakt och utan besittningsrätt. Staden använder inte heller hyresrätter från bostadskön och köper inte bostadsrätter. För att söka en mer permanent bostad får de som är nyanlända gå till väga på samma sätt som andra stockholmare.

Bland de som kommer till Stockholm finns det många olika yrkes- och utbildningsbakgrunder. Många branscher i Stockholm vittnar om en arbetskraftsbrist och staden har som ambition, genom utvecklad vuxenutbildning, samverkan med näringsliv och civilsamhälle, ska nyanlända snabbt etablera sig på arbetsmarknaden och komma i egen försörjning. Stockholm står inför en åldrande befolkning, staden växer dels tack vare nyfödda men också genom invandring. Flyttningarna i staden har också ökat, det flyttade in 73 041 personer och 67 253 flyttade ut under 2018. En förutsättning för att klara arbetskraftsförsörjningen är ett effektivt system för etableringen av nyanlända.

De som anvisas och kommer till Stockholm skiljer sig stort i förutsättningar och bakgrund. Därför saknas möjligheten att utreda effekterna av en särskild grupps inträde och motionen bör därför besvaras. I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bilaga

Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 27 mars 2019

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Mats Larsson

Reservation anfördes av Peter Wallmark (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motion (2018:202) av Martin Westmont och Per Ossmer (båda SD), om att utreda inflyttningens undanträngningseffekter för Stockholms kommuninvånare
2. Därutöver anføres följande.

Befolkningsökningen till Stockholm har haft en positiv inverkan på stadens tillväxt, dock skapar en alltför stor ökning av människor som inte kommer i egen försörjning stora kostnader för stadens skattebetalare. En annan följdproblematik av en allt för stor oreglerad inflyttning är att den skapar incitament för lägre löner, sämre arbetsvillkor och en växande svart sektor.

Sverigedemokraterna anser att det bör finnas mer kunskap om de undanträngningseffekter den förda politiken får för Stockholms kommuninvånare. Det är kommuninvånarna i Stockholms stad som betalar skatt och stockholmarna har därför rätt att få ta del av en god social service samt goda möjligheter till bostad och arbete.

Att människor med spetskompetens som stadens företag är i behov av flyttar till Stockholm är bra och ska uppmuntras. Staden ska också erbjuda goda möjligheter för studenter att kunna komma hit och studera. Stockholms stad måste dock ha en inflyttning som samhället klarar av. Resultatet av föreslagen utredning kommer vara till nytta i planeringen för framtida projekt och investeringar, särskilt avseende bostads- och arbetsmarknadsåtgärder.

Vi delar inte Stadsledningskontorets ställningstagande om att det inte finns förutsättningar att utföra den här sortens utredningar. Utredningen bör därför verkställas för att bringa klarhet i både den synliga och den dolda undanträngningseffekt som drabbar Stockholms kommuninvånare.

Remissammanställning

Ärendet

I en motion till kommunfullmäktige har Martin Westmont m.fl. (alla SD) med flera föreslagit att kommunstyrelsen tillsätter en utredning kring eventuella undanträngningseffekter som inflyttningen, särskilt inflyttningen från utomeuropeiska länder, till Stockholms stad får för stadens invånare.

I motionen beskrivs att Stockholm haft en konstant befolkningsökning under många år, vilket motionärerna konstaterar har haft en positiv inverkan vad gäller stadens tillväxt. Motionärerna uttrycker en oro över att en för stor ökning av personer som inte kommer i egen försörjning orsakar stadens skattebetalare höga kostnader. Motionärerna har farhågor kring undanträngningseffekter för kommuninvånarna, och främst vilka undanträngningseffekter inflyttning från utomeuropeiska länder har. Motionärerna föreslår att kommunstyrelsen tillsätter en utredning kring eventuella undanträngningseffekter som inflyttningen, särskilt inflyttningen från utomeuropeiska länder, till Stockholms stad får för stadens invånare.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 maj 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm ska vara en stad för alla där alla invånare har rättigheter och skyldigheter. Alla invånare i staden bidrar på olika sätt till stadens utveckling och kan i olika skeden i sitt liv behöva hjälp och stöd. Mottagandet av nyanlända är en av stadens lagstadgade uppgifter och en stor del av kostnaderna täcks av statsbidrag. Stockholms stad agerar utifrån rådande nationell lagstiftning vad gäller mottagandet av personer som beviljats uppehållstillstånd i Sverige och som befinner sig i kommunen.

Enligt bostättningslagen från 2016 ska alla kommuner tillhandahålla bostad åt nyanlända som anvisas till kommunen av Migrationsverket. Stockholms stad har i enlighet med bostättningslagen valt att ordna tillfälliga bostäder för nyanlända, så kallade genomgångsbostäder. De skrivs med korttidskontrakt och utan besittningsrätt. Staden använder inte hyresrätter från bostadskön till nyanlända och köper inte

bostadsrätter. För att söka en mer varaktig bostad får nyanlända gå till väga på samma sätt som andra stockholmare och någon undanträngning sker således inte.

Bland de nyanlända finns en mångfald av individer med olika yrkes- och utbildningsbakgrund, något som utgör en resurs för samhället. Staden erbjuder en mängd olika etableringsinsatser utifrån individuella förutsättningar. Insatserna följs upp och utvärderas. Stockholms arbetsmarknad är mycket stark, och arbetskraftsbrist är ett reellt problem för många branscher. Stadens strategi har sin utgångspunkt i att de nyanländas etablering ska innebära vägar till egen försörjning och på så sätt minimera det långsiktiga behovet av ekonomiskt bistånd.

Med hänvisning till ovanstående bedömer stadsledningskontoret att det inte finns förutsättningar att kunna utreda undanträngningseffekter av en viss grups inträde i samhället.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att motionen anses besvarad med vad som sägs i detta tjänsteutlåtande.